

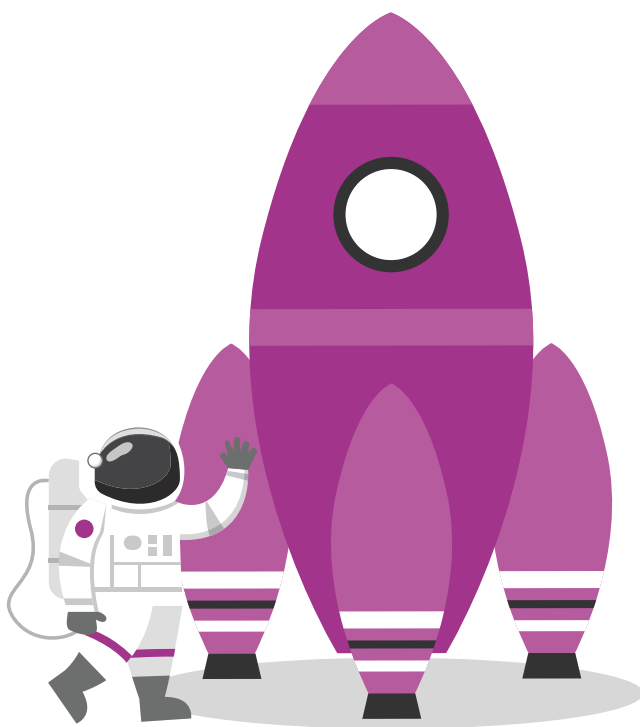
سیب ترش

بزرگترین مرکز مشاوره ای و آموزشی کشور

نسخه ۲۰

دستگرمی

جامعه شناسی ۱

دانلود اپ سیب ترش

سیب ترش در صفحات مجازی

SIBTORSH

SIBTORSH.OFFICIAL

مرکز کنکوری سیب ترش

مدیر آموزشی : دکتر احمد رضا ورمزیار

سیب ترش : بزرگ ترین مرکز آنلاین کنکوری

نسخه ۲۰ : سوالات دست گرمی

جامعه شناسی ۱ : مثل آب خوردن ۲۰ بگیر

مدیر دپارتمان جامعه شناسی : شکیلا سیارفر

فصل اول: (زندگی اجتماعی)

درس اول: کنش‌های ما

- ۱ آگاهانه بودن کنش، چه معنایی دارد؟
- ۲ آیا این جمله درست است؟ به چه دلیل؟
«کنش‌های انسان همیشه بر اساس آگاهی صورت می‌گیرد.»
- ۳ کنش چند ویژگی دارد؟ نام ببرید.
- ۴ کدام ویژگی‌های کنش از بقیه مهم‌تر هستند؟
- ۵ یک مثال برای معنادار بودن کنش بنویسید.
- ۶ معنادار بودن کنش آدمیان به چه معناست؟
- ۷ هدفدار بودن کنش آدمی به چه معنایی است؟
- ۸ آیا فعالیت‌هایی مانند ضربان قلب، گردش خون، بسته شدن ناخودآگاه چشم در مواجهه با خطر و ... کنش محسوب می‌شوند؟ چرا؟
- ۹ چند مثال برای اعمال و فعالیت‌های غیرارادی انسان نام ببرید.
- ۱۰ آیا علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز ضروری است؟
- ۱۱ ارادی بودن کنش آدمیان به چه معنایی است؟
- ۱۲ با مثالی آگاهانه بودن کنش آدمیان را توضیح دهید.

۱۳) کنش چه ویژگی‌هایی دارد؟ (نام ببرید).

۱۴) چند نمونه از کنش‌های انسانی را بیان کنید.

۱۵) کنشگر به چه معنا است؟

۱۶) جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

الف) «قرار گرفتن بر سر دوراهی‌ها» ویژگی کنش انسانی را نشان می‌دهد.

ب) ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق تحقق می‌یابند و پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازند.

پ) فرهنگ‌هایی که ظرفیت عقلانی و منطقی بیشتری دارند و با فطرت آدمیان سازگارترند از بیشتری برخوردارند.

ت) در جوامع فنودالی غربی، پذیرش معیار طبقه متوسط برای ارزیابی گروه‌های دیگر و مصرف‌کننده و سربرار دانستن طبقه اشراف به پیدایش منجر شد.

۱۷) بوق زدن راننده، یک کنش است. درباره معنای مختلف آن با یکدیگر گفت‌وگو کنید.

۱۸) به ترتیب موارد، «اینکه کودک نمی‌تواند حرف بزند» و «ممکن است یک فرد آسیایی‌زبان نتواند زبان مردم یک کشور آفریقایی را بفهمد و به آن زبان سخن بگوید.» فقدان کدام یک از ویژگی‌های کنش را نشان می‌دهد؟

الف) معنادار بودن – هدفدار بودن
ب) آگاهانه بودن – آگاهانه بودن
ت) ارادی بودن – معنادار بودن

۱۹) اگر ما خود را نسبت به کلمات و آنها از دست بدهیم، از گفتار باز می‌مانیم.

۲۰) در عبارت‌های زیر به ترتیب، «نمره دادن معلم» و «پاکیزه شدن دست و صورت» به کدام نوع پیامدهای کنش اشاره دارد؟

– دانش‌آموزی تکالیف درسی خود را آماده می‌کند و معلم متناسب با تلاش او، نمره می‌دهد.
– فردی وضو می‌گیرد و دست و صورت او پاکیزه می‌شود.

۱) ارادی وابسته به اراده فرد – غیر ارادی

۲) ارادی وابسته به اراده فرد – ارادی وابسته به اراده دیگری

۳) ارادی وابسته به اراده دیگری – ارادی وابسته به اراده فرد

۴) ارادی وابسته به اراده دیگری – غیر ارادی

۲۱) پیامدهای ارادی را به اختصار توضیح دهید.

۲۲ پیامدهایی که به ارادهٔ انسان وابسته است، نام دارند.

۲۳ سه ویژگی پیامدهای غیرارادی را بنویسید.

۲۴ سه ویژگی پیامدهای ارادی را بنویسید.

۲۵ عبارت‌های صحیح و غلط را با ص یا غ مشخص کنید.

الف پدیده‌های اعتباری، پدیده‌هایی هستند که انسان‌ها آنها را ایجاد نمی‌کنند اما در گسترهٔ جهان اجتماعی قرار می‌گیرند.

ب هویت فرهنگی جهان متجدد با هویت روانی و اخلاقی معنوی ناسازگار است و امکان پیدایش و رشد آن را تضعیف می‌کند.

پ اعضای جهان اجتماعی ابتدا با هویت انتسابی خود آشنا می‌شوند و به تدریج با فعالیت‌شان، هویت اکتسابی به دست می‌آورند.

ت مصر و ایران در تعامل با جهان اسلام، بدون اینکه به جهان اجتماعی مقابل ملحق شوند، دچار تحولات هویتی شدند.

۲۶ در هر عبارت، کدام‌یک از مفاهیم داخل پرانتز صحیح می‌باشد؟

الف «مورد تحسین دیگران قرار گرفتن پس از ورزش» یک پیامد (ارادی - غیرارادی) است.

ب «افطار کردن در کنار مزار شهدا» و «رانندگی به دور از چشم دیگران» کنش‌های (فردی - اجتماعی) هستند.

پ «ابداع قنات در آب و هوای خشک ایران»، ورود پدیدهٔ (طبیعی به جهان اجتماعی - اجتماعی به جهان طبیعی) است.

ت انسداد اجتماعی، بیشتر در جوامعی وجود دارد که موقعیت اجتماعی براساس ویژگی‌های (انتسابی - اکتسابی) تعیین می‌شود.

۲۷ در هر عبارت، کدام‌یک از مفاهیم داخل پرانتز صحیح می‌باشد؟

الف اینکه بسیاری از ایرانی‌ها نمی‌توانند به زبان ژاپنی صحبت کنند به ویژگی (آگاهانه بودن - ارادی بودن) کنش اشاره دارد.

ب «دانایی از نادانی بهتر است» برای نهاد تعلیم و تربیت یک (هنجار - ارزش) محسوب می‌شود.

پ نظریهٔ استعمار محصول رویکرد جهان‌های اجتماعی (در طول هم - در عرض هم) است.

ت امنیت برای یک کشور آشوب‌زده، پدیده‌ای در قلمرو (آرمانی - واقعی) است.

۲۸ پیامدهای ارادی و غیرارادی هر یک از کنش‌های زیر را مشخص کنید.

پیامدهای غیرارادی	پیامدهای ارادی		کنش
	وابسته به اراده دیگری	وابسته به اراده کنشگر	
تندرستی	مورد تحسین دیگران قرار گرفتن	ورزش حرفه‌ای و ورزشکار حرفه‌ای شدن	ورزش کردن
.....			سیگار و قلیان کشیدن
.....			رعایت حیا
.....			کنترل خشم

درس دوم: پدیده‌های اجتماعی

۲۹ رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه شب و به دور از چشم دیگران و حتی دوربین مخفی، است.

۳۰ کنش اجتماعی چگونه کنشی است؟

۳۱ ویژگی‌های یک کنش اجتماعی را تبیین کنید.

۳۲ منظور از کنش اجتماعی چیست؟

۳۳ چرا لباس پوشیدن ما در موقعیت‌های مختلف متفاوت است؟

۳۴ درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

الف خیال‌پردازی یک کنش درونی و راه رفتن یک کنش بیرونی است.

ب کنش اجتماعی کلان‌ترین پدیده اجتماعی است و سایر پدیده‌های اجتماعی، عامل شکل دادن به آن هستند.

۳۵ جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

الف فردی به تنهایی و با صدای دلخواه در مکانی مطالعه می‌کند اگر فرد دیگری وارد شود، مطالعه او به تبدیل می‌شود.

ب عمیق‌ترین لایه جهان اجتماعی، عقاید کلانی هستند که بر تأثیر می‌گذارند.

پ جهان اجتماعی پس از تولد هر فرد، بخشی از او را تعیین می‌کند یعنی آن فرد را به عنوان یکی از اعضای خود به رسمیت می‌شناسد.

ت امروزه رسانه‌ها و فضای مجازی، را از سطح نمادها و هنجارها به عمق عقاید و ارزش‌ها می‌کشانند.

۳۶ یک نمونه از تبعات پدیده «مسن شدن جمعیت» را بنویسید.

۳۷ اگر کنش اجتماعی نباشد چه اتفاقی رخ می‌دهد؟

۳۸ برای پدیده‌های اجتماعی چهار مثال بنویسید.

۳۹ پدیده‌های اجتماعی را با چه ویژگی‌هایی می‌توان از پدیده‌های طبیعی باز شناخت؟ (نام ببرید.)

۴۰ چه تفاوتی میان پدیده‌های اجتماعی و طبیعی وجود دارد؟

۴۱ افراد چگونه به ارزش‌ها و هنجارها تداوم می‌بخشند؟

۴۲ ارزش‌ها و هنجارها چگونه به افراد منتقل می‌شوند؟

۴۳ ارزش‌های اجتماعی را تعریف کنید.

۴۴ هنجار اجتماعی را تعریف کنید.

۴۵ آثار و پیامدهای کنش اجتماعی چه عواملی هستند؟

۴۶ خردترین ، کنش اجتماعی است.

۴۷ پدیده اجتماعی را تعریف کنید.

۴۸ پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی چگونه ایجاد می‌شوند؟ (نام ببرید.)

۴۹ ارزش‌ها از جنس و هستند و هنجارها از جنس و روش رسیدن به ارزش‌ها هستند.

درس سوم: جهان اجتماعی

۵۰ اعضای یک جهان اجتماعی چگونه به آن راه می‌یابند؟

۵۱ وجه شباهت و تفاوت جامعه‌شناسان انتقادی و تفسیری چیست؟

۵۲) هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، چه اتفاقی می‌افتد؟

۵۳) در چه صورتی یک جهان اجتماعی فرو می‌ریزد یا دگرگون می‌شود؟

۵۴) جهان اجتماعی با تداوم می‌یابد.

۵۵) آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی بر اساس آن شکل می‌گیرد، چگونه آگاهی و شناختی است؟

۵۶) جهان اجتماعی و نظم آن نیست بلکه است.

۵۷) عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، با اراده و آگاهی تعریف می‌شود و با آنها به وجود می‌آید.

۵۸) نظم از ویژگی‌های مهم است.

۵۹) جهان اجتماعی را تعریف کنید.

۶۰) درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

الف) فرهنگ از طریق تعلیم و تربیت از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شود.

ب) بخش‌هایی از یک فرهنگ که مربوط به یک قوم، قشر، صنف یا گروه است را «خرده‌فرهنگ» می‌نامند.

۶۱) چه بخشی از فرهنگ توسط خانواده و کدام بخش آن توسط مدرسه انتقال می‌یابد؟ نمونه‌هایی را بیان کنید.

۶۲) جهان اجتماعی و نظم آن، نیست، بلکه است؛ یعنی با آگاهی و انسان‌ها شکل می‌گیرد.

۶۳) با استفاده از کلمات زیر جدول زیر را کامل کنید.

«خانواده - ستارگان - فلزات - دولت - زلزله - عدالت - آب - اتوبوس»

بیرون جهان اجتماعی	درون جهان اجتماعی
۵-	۱-
۶-	۲-
۷-	۳-
۸-	۴-

۶۴) پدیده‌های تکوینی را توضیح دهید.

۶۵ جهان اجتماعی شامل چند دسته پدیده است، آنها را نام ببرید.

۶۶ زلزله و خشکسالی چگونه وارد جهان اجتماعی می‌شوند؟

۶۷ جهان اجتماعی شامل دو دسته پدیده زیر است. برای هر دسته، پنج مثال بیاورید.

«پدیده‌های اعتباری»	«پدیده‌های تکوینی»
کنش‌ها و پیامدهای آنها	پدیده‌هایی که انسان آنها را ایجاد نمی‌کند ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند به جهان اجتماعی راه می‌یابند.
خانواده، ترافیک، ...	دریا، شیطان، فرشته، ...

۶۸ جهان اجتماعی شامل دو دسته پدیده است، مطابق جدول برای هر دسته سه مثال بیاورید.

پدیده‌های اعتباری	پدیده‌های تکوینی

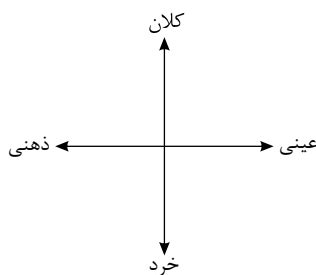
درس چهارم: اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی

۶۹ علت رخداد زیر را براساس ابعاد ذهنی و عینی پدیده‌ها تحلیل کنید.

«در یک بحران اقتصادی که کشورهای صنعتی دچار مشکل شده بودند، بنا به محاسبات اقتصادی می‌بایست نفت را به گران‌ترین قیمت از کشورهای نفت‌خیز خریداری می‌کردند اما نفت را به ارزان‌ترین قیمت از این کشورها خریدند».

۷۰ هرکدام از مثال‌های زیر مربوط به کدام قسمت نمودار است؟ «کشور ایران- تصور از محله خود -

سلام دادن به همسایه- قانون مدنی»

۷۱ و عمیق‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی هستند.

۷۲ لایه‌های سطحی جهان اجتماعی چه ویژگی‌هایی دارند؟

۷۳ لایه‌های عمیق جهان اجتماعی چه ویژگی‌هایی دارند؟

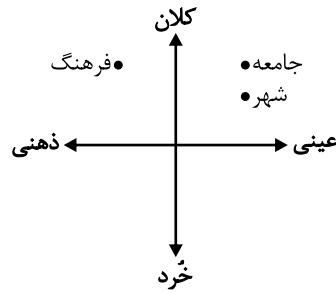
۷۴ لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی را تبیین کنید.

۷۵ لایه‌های سطحی جهان اجتماعی را تبیین کنید.

۷۶ پدیده‌های اجتماعی را بر چه اساسی می‌توان از یکدیگر تفکیک کرد؟

۷۷ با هم‌اندیشی جایگاه تقریبی پدیده‌های اجتماعی زیر را روی دو طیف خُرد - کلان و ذهنی - عینی تعیین کنید:

• شهر

• هدیه دادن برای روز تولد یک دوست

• تصوّر من از معلم کلاس اوّل ابتدایی

• عدالت اجتماعی

۷۸ وظیفه نهاد‌های اجتماعی چیست؟ مثال بزنید؟

۷۹ هر شیوه قابل قبول تأمین بعضی از نیازهای افراد را معین می‌سازد.

۸۰ مهم‌ترین نهاد‌های اجتماعی را نام ببرید.

۸۱ نهاد اجتماعی چیست؟

۸۲ چه زمانی نهاد‌های اجتماعی آشکار می‌شوند؟

۸۳ آیا هنجارها و نمادها قابل تغییرند؟

۸۴ آیا جوامع بشری از هنجارها و نمادها بی‌نیاز هستند؟

۸۵ عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی را نام ببرید.

۸۶

جای‌های خالی را در جدول تکمیل کنید.

خانواده		تعلیم و تربیت
.....	نمادها	دفتر، قلم، دانش آموز، کلاس و...
.....	هنجارها	برای دانا شدن باید به مدرسه رفت.
.....	ارزش‌ها	دانایی از نادانی بهتر است.
.....	عقاید	انسان تربیت‌پذیر است.

مثل آب خوردن ۲۰ بگیر

درس پنجم: جهان‌های اجتماعی

۸۷ نمودار زیر را تکمیل کنید.

تغییرات جهان اجتماعی

سطحی ← در..... الف..... ب.....	} تغییرات جهان اجتماعی
عمیق ← در..... ج..... د..... ه.....	

درون یک جهان اجتماعی

۸۹ چند مورد از اعتقادات و ارزش‌های بنیادی جهان اجتماعی شبه‌جزیره عربستان را نام ببرید.

۹۰ تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی باشد، از چه نوع تفاوتی است؟

۹۱ جامعه اسلامی آیا تبعیض نژادی را می‌پذیرد؟

۹۲ جهان اجتماعی را چه کسی پدید می‌آورد؟

۹۳ زندگی اجتماعی انسان‌ها برخلاف زندگی سایر موجودات زنده چگونه است؟

۹۴ همه انسان‌ها در متولد می‌شوند.

۹۵ نظم و همکاری حیواناتی که به صورت جمعی زندگی می‌کنند را با ذکر مثالی توضیح دهید.

۹۶ درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

الف انسان‌ها در هر موقعیتی که قرار می‌گیرند، ابتدا آن موقعیت را برای خود تعریف می‌کنند و به آن معنا می‌دهند، سپس در آن موقعیت دست به عمل می‌زنند.

ب در دیدگاه تک‌خطی تاریخ، برخی از فرهنگ‌ها و تمدن‌ها زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند.

۹۷ تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و بازگردد، از نوع تفاوت‌های جهان‌های اجتماعی مختلف است.

۹۸ آیا بر اساس دیدگاه تنوع جهان‌های اجتماعی، جوامع می‌توانند با حفظ هویت خود مسیر دیگری را ادامه دهند؟

۹۹ مردم‌شناسان بر اساس دیدگاه تنوع جهان‌های اجتماعی از چه جهان‌هایی یاد می‌کنند؟

۱۰۰ دیدگاه اندیشمندانی که معتقدند جهان‌های اجتماعی متنوع‌اند را توضیح دهید.

۱۰۱ درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید.

الف بر طبق دیدگاه طولی، جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب‌مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.

ب جهان اسلام در حمله مغول به دفع مهاجمان پرداخت و در جنگ‌های صلیبی، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد.

۱۰۲ جهان‌های اجتماعی در مسیر رشد و تحول خود چه راه‌هایی را در پیش می‌گیرند؟ (نام ببرید)

درس ششم: پیامدهای جهان اجتماعی

۱۰۳ ساختن جهان اجتماعی جدید نیازمند چه چیزهایی است؟

۱۰۴ ساختن جهان اجتماعی جدید، نیازمند پیدایش و گسترش است.

۱۰۵ تا چه زمانی پیامدهای جهان اجتماعی باقی می‌ماند؟

۱۰۶ هر جهان اجتماعی تا زمانی که از طریق افراد پابرجاست، پیامدهای آن نیز باقی است.

۱۰۷ آیا پیامدها و الزام‌هایی که جهان اجتماعی به دنبال می‌آورد، وابسته به ارادهٔ افراد انسانی هستند؟

۱۰۸ افراد انسانی با آگاهی و ارادهٔ خود به می‌پردازند و با آگاهی و ارادهٔ افراد انسانی پدید می‌آید.

۱۰۹ درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

الف پیامدها و الزام‌های جهان اجتماعی، برای انسان محدودکننده است و فرصت‌های اجتماعی را از او سلب می‌کند.

ب رویکرد دنیوی و این جهانی فرهنگ غرب، نشان‌دهندهٔ طرد معنا و قداست از جهان است.

۱۱۰ برابر مقررات، همراه داشتن جزوه و کتاب درسی در جلسهٔ امتحان ممنوع است.

فرصت‌ها و محدودیت‌های این ممنوعیت را تحلیل کنید.

۱۱۱ یک پیامد برای رواج کنش‌های حسابگرانهٔ معطوف به دنیا در جهان متجدد بنویسید.

۱۱۲ فرهنگ اساطیری را تعریف کنید.

۱۱۳ فرهنگ توحیدی چیست؟

۱۱۴ جهان متجدد چه رویکردی دارد؟

۱۱۵ جاهای خالی عبارت‌های زیر را با کلمات مناسب پر کنید.

منظور از، غرب بعد از رنسانس یعنی جهان غرب چهارصد سال اخیر است.

۱۱۶ قوانین و مقررات راهنمایی و رانندگی چه تأثیری در زندگی افراد انسانی دارند؟

۱۱۷ فرصت‌ها و محدودیت‌ها یا بایدها و نبایدهای جهان اجتماعی به صورت حقوق و تکالیف افراد ظاهر می‌شوند. حقوق و تکالیف، به یکدیگر وابسته‌اند و هیچ‌کدام بدون دیگری محقق نمی‌شوند. برای شناخت عمیق‌تر فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی، چند نمونه از حقوق و تکالیف خود را به‌عنوان عضو خانواده، مدرسه و کشور جمهوری اسلامی ایران نام ببرید.

۱۱۸ رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه را گسترش می‌گویند.

درس هفتم: ارزیابی جهان‌های اجتماعی

۱۱۹ اعضای یک جهان اجتماعی، اهداف و ارزش‌های مشترکی را تعقیب می‌کنند که هرکدام برای تحقق آنها، و را بر عهده دارند.

۱۲۰ قلمرو واقعی جهان اجتماعی را توضیح دهید.

۱۲۱ قلمرو آرمانی جهان اجتماعی را توضیح دهید.

۱۲۲ تصور اعضای جهان اجتماعی از وضعیت مطلوب فرهنگ، سیاست، اقتصاد، خانواده و ... است.

۱۲۳ آرمان اجتماعی را تعریف کنید.

۱۲۴ در چه صورتی ارزش‌ها به واقعیت تبدیل می‌شوند؟

۱۲۵ چند نمونه از اهداف و ارزش‌های مشترک مردمی که در یک جهان اجتماعی زندگی می‌کنند را بنویسید.

۱۲۶ جاهای خالی عبارت‌های زیر را با کلمات مناسب پر کنید.

در جهان متجدد، آدمیان متوجه اهداف اند و برای رسیدن به این اهداف، از علوم استفاده می‌کنند.

۱۲۷ در جدول زیر سه نمونه از آرمان‌های جامعه خود را بنویسید که کمابیش بیرون از قلمرو واقعی یا درون آن قرار گرفته‌اند.

آرمان‌ها	
بیرون از قلمرو واقعی	درون قلمرو واقعی
ناپسند بودن اسراف و تبذیر	استکبارستیزی
.....	
.....	
.....	

۱۲۸ سه نمونه از آرمان‌های مشترک همه جهان‌های اجتماعی را نام ببرید.

۱۲۹ حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی چگونه شناخته می‌شود؟

۱۳۰ علوم اجتماعی در چه صورتی می‌تواند درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی داوری کند؟

۱۳۱ علوم مبتنی بر و ، دو ابزار مهم برای شناخت عقاید و ارزش‌ها هستند.

۱۳۲ چند نمونه از عقاید و ارزش‌های حق را نام ببرید.

۱۳۳ کدام بخش از جهان اجتماعی، حق است؟

۱۳۴ بخش باطل جهان اجتماعی را توضیح دهید.

۱۳۵ پدیده‌های باطلی در قلمرو آرمانی و واقعی بعضی جهان‌های اجتماعی وجود دارد. آیا می‌توانید مواردی را شناسایی کنید؟

ارزش‌ها و هنجارهای باطل	
قلمرو واقعی	قلمرو آرمانی
تکثیر (مال‌اندوزی)	تکثیر (مال‌اندوزی)
.....	
.....	
.....	

۱۳۶ سه نمونه از آرمان‌های حق را که در اغلب یا همه فرهنگ‌ها حضور دارند، نام ببرید.

آرمان حق				
وفای به عهد	راست‌گویی			

۱۳۷ یک نمونه آرمانی که مبتنی بر حق نباشد را نام ببرید.

۱۳۸ چگونه می‌توان فاصله میان قلمرو واقعی و آرمانی جامعه را کاهش داد؟

۱۳۹ کار برنامه‌ریزان فرهنگی چیست؟

۱۴۰ رمز قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی بر اساس تغییر می‌کند.

۱۴۱ استقلال سیاسی در ایران پیش از انقلاب اسلامی یک بود و با انقلاب اسلامی به یک تبدیل شد.

فصل دوم: (هویت)

درس هشتم: هویت

۱۴۲ با توجه به متن زیر و محتوای کتاب به سؤالات داده شده پاسخ دهید.

زهره نعمتی از ورزشکاران پرافتخار و سختکوش ایران محسوب می‌شود. او متولد ۱۳۶۴ در کرمان و عضو تیم ملی تیراندازی با کمان بانوان معلولان ایران است. زهره نعمتی دارنده مدال طلا در مسابقات پارالمپیک و نخستین زن ورزشکار ایرانی و مسلمان است که موفق شد در کنار ورزشکاران سالم، جواز رقابت در المپیک را نیز کسب کند.

الف) در عبارت «زن ورزشکار ایرانی و مسلمان» کدام ویژگی همزمان «انتسابی و فردی» است؟
ب) یک ویژگی هویتی «اجتماعی» در متن بیابید.

۱۴۳ قواعد، هنجارها و نمادهای یک جهان اجتماعی بر چه اساسی شکل می‌گیرد؟

۱۴۴ هویت فردی را با ذکر مثالی توضیح دهید.

۱۴۵ آیا هویت ما صرفاً اجتماعی است؟

۱۴۶ آیا هویتمان تغییر می‌کند؟

۱۴۷ آیا هویتمان را خودمان می‌سازیم؟

۱۴۸ هویت در پاسخ به چه سؤالی می‌آید؟

۱۴۹ کدام مورد را می‌توان از ابعاد ثابت هویت دانست؟

الف) رنگ پوست – منزلت اجتماعی

ب) موقعیت شغلی – خون و نسب

پ) ویژگی‌های اخلاقی – دختر یا پسر بودن

ت) ملیت – ناشنوایی و نابینایی

۱۵۰ سه بُعد متمایز هویت انسان را نام ببرید.

۱۵۱ درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

الف) اینکه انسان باتقوا می‌تواند جهانی را تغییر دهد، نشانه تأثیر جهان نفسانی بر جهان اجتماعی است.

ب) در جامعه قبیله‌ای، هویت جمعی افراد بر اساس جایگاه نژادی آنها مشخص می‌شود.

۱۵۲ - با کمک دبیر خود، اخلاق ورزشکاران جهان اسلام (اخلاق پهلوانی) را با اخلاق ورزشی جهان جدید (اخلاق قهرمانی) مقایسه کنید و تناسب این دو نوع اخلاق را با ارزش‌های کلان اجتماعی بیان کنید.
- در ایران امروز ما، این دو نوع نظام اخلاقی چه جلوه‌هایی دارند؟

۱۵۳ در جهان معنوی اسلام، انسان در طبیعت به‌عنوان خلیفه خداوند است و خلیفه خداوند بر اساس خواست الهی، وظیفه و دارد.

۱۵۴ هویت اجتماعی را با ذکر مثالی توضیح دهید.

۱۵۵ هر عبارت نشانگر تاثیر کدام‌یک از ابعاد هویتی بر دیگری است؟
الف) ترشح بیش از اندازه غده تیروئید موجب عصبانی شدن انسان می‌شود. (.....)
ب) یک فرد خلاق و کارآفرین، موقعیت اجتماعی خود و همکاری‌اش را ارتقا می‌دهد. (.....)

۱۵۶ وجود نظریات متفاوت درباره هویت، نشانه چیست؟

۱۵۷ کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟
برگزاری مسابقات بین المللی و نمایشگاه‌های مد از توجه و تمرکز فرهنگ غرب بر هویت حکایت دارد.
۱) بُعد جسمانی ۲) بُعد اجتماعی ۳) بُعد نفسانی ۴) بُعد اخلاقی

۱۵۸ ما انسان‌ها چگونه می‌توانیم به بخش پنهان هویت خود پی ببریم؟

۱۵۹ در، هویت اجتماعی افراد بر اساس جایگاه قبیله‌ای آنها مشخص می‌شود.

۱۶۰ هویت اجتماعی هر فرد، درون و بر اساس و شکل می‌گیرد.

۱۶۱ هویت هر جهان اجتماعی بر چه اساسی شکل می‌گیرد؟

۱۶۲ دین و پیامبران الهی، فیلسوفان، روان‌شناسان، انسان‌شناسان و جامعه‌شناسان درباره غفلت و فراموشی انسان‌ها از هویت واقعی خود، نظریات متنوعی دارند. با راهنمایی دبیر خود درباره این نظریات گفت‌وگو کنید.

۱۶۳ رویکرد دنیوی و این جهانی فرهنگ غرب، نشان‌دهنده چیست؟

درس نهم: بازتولید هویت اجتماعی

۱۶۴ نظریات مختلف پیرامون هویت انسان، نشانگر چه مسئله‌ای است؟

۱۶۵ آیا افراد انسانی درباره هویت خود دچار اشتباه و خطا می‌شوند؟

۱۶۶ چرا با وجود فرایند جامعه‌پذیری، از روش‌های نظارت و کنترل اجتماعی نیز استفاده می‌شود؟

۱۶۷ عوامل آشنایی افراد با جهانی که در آن متولد شده‌اند را نام ببرید.

۱۶۸ یک فرد چگونه اولین آشنایی‌ها را با جهانی که در آن متولد شده است، پیدا می‌کند؟

۱۶۹ فرد برای مشارکت در جهان اجتماعی دست به چه اقداماتی می‌زند؟

۱۷۰ آیا انسان‌ها به‌صورت غریزی فعالیت‌های گروهی و جمعی خود را انجام می‌دهند؟

۱۷۱ جامعه‌پذیری به چه معناست؟

۱۷۲ جهان اجتماعی برای بقا و تداوم چه کاری انجام می‌دهد؟

۱۷۳ آیا پیامبران الهی راجع به هویت فردی و اجتماعی انسان‌ها سخن گفته‌اند؟

۱۷۴ درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

الف به فرایندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود، کنترل اجتماعی می‌گویند.

ب فرایند جامعه‌پذیری همیشه به‌طور کامل و با موفقیت انجام می‌گیرد.

۱۷۵ آیا جامعه‌پذیری در جوامع مختلف، شیوه واحد و ثابتی دارد؟ توضیح دهید.

۱۷۶ چه عاملی سبب می‌شود افراد، کنش‌ها و اعمال متناسب با فرهنگ را بهتر انجام دهند؟

۱۷۷ کنترل اجتماعی را تعریف کنید.

۱۷۸ آیا افراد همیشه هویتی را که جهان اجتماعی برای آن‌ها در نظر گرفته است، می‌پذیرند؟

۱۷۹ بازتولید هویت اجتماعی از چه راه‌هایی صورت می‌پذیرد؟

۱۸۰ امر به معروف و نهی از منکر، دارای آثار و نتایج معنوی و دنیوی بسیاری است.

۱۸۱ آیا امر به معروف و نهی از منکر، تنها وظیفه حکومت است یا مردم نیز در انجام این فرضیه الهی نقش دارند؟

۱۸۲ شیوه رسمی تشویق و تنبیه را توضیح دهید.

۱۸۳ شیوه غیررسمی تشویق و تنبیه را توضیح دهید.

۱۸۴ تشویق و تنبیه به چند صورت انجام می‌شود؟ نام ببرید.

۱۸۵ تنبیه و مجازات را توضیح دهید.

۱۸۶ تشویق و پاداش را توضیح دهید.

۱۸۷ تبلیغ و اقناع را توضیح دهید.

۱۸۸ هر جامعه، برای پیشگیری و کنترل کژروی‌های اجتماعی چه روش‌هایی را به‌کار می‌گیرد؟

۱۸۹ کژروی اجتماعی را تعریف کنید.

۱۹۰ در ارتباط با امر به معروف و نهی از منکر در جهان اسلام، به سوالات زیر پاسخ دهید.

الف امر به معروف و نهی از منکر در کدام فرایندها نقش دارد؟

ب سطوح امر به معروف و نهی از منکر را بنویسید.

۱۹۱ منظور از نظارت و کنترل اجتماعی چیست؟ کنترل اجتماعی چرا و چگونه صورت می‌گیرد؟

 درس دهم: تغییرات هویت اجتماعی

۱۹۲ منظور از انسداد اجتماعی چیست؟

۱۹۳ یک مثال از تحرک افقی برای موقعیت «پرستار بیمارستان» بنویسید.

۱۹۴ موقعیت اجتماعی افراد تابع چه عواملی است؟

۱۹۵ افراد در بدو تولد، هویت اجتماعی انتسابی خود را به‌صورت در محیط خانواده و ... می‌پذیرند.

۱۹۶ آیا موقعیت اجتماعی افراد مرفاً تابع مشاغل آنها است؟

۱۹۷ در ضمن یک مثال، تحرک اجتماعی افقی را توضیح دهید.

۱۹۸ در ضمن یک مثال، تحرک اجتماعی نزولی را توضیح دهید.

۱۹۹ در ضمن یک مثال، تحرک اجتماعی صعودی را توضیح دهید.

۲۰۰ انواع تحرک اجتماعی را نام ببرید.

۲۰۱ ما با شناخت فرد، دربارهٔ او اطلاعاتی به دست می آوریم.

۲۰۲ درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

الف جامعه‌ای که قواعد و روابط آن بر اساس ارزش‌های اقتصادی است، تحرک اجتماعی صعودی را تنها برای کسانی ممکن می‌سازد که منابع قدرت را در اختیار دارند.

ب اسلام، برخی از شغل‌ها را مورد تحسین قرار می‌دهد، زیرا انسان‌سازند و برخی از حرفه‌ها را مذمت می‌کند، زیرا مخرب انسان‌اند.

۲۰۳ تحرک اجتماعی گاه درون یک نسل (یک فرد در طول زندگی خودش) و گاه در دو نسل (یک فرد نسبت به والدینش) اتفاق می‌افتد. نمونه‌هایی از تحرک اجتماعی درون‌نسلی و میان‌نسلی را بیان کنید.

۲۰۴ جابه‌جایی افراد از یک موقعیت اجتماعی به موقعیت اجتماعی دیگر را می‌گویند.

۲۰۵ وضعیت جهان‌های اجتماعی مختلف از نظر «فرصت تحرک اجتماعی» و «مواجهه با تغییرات هویتی» چگونه است؟

۲۰۶ در رابطه با انتخابات ۱۹۹۱ الجزایر چه می‌دانید؟

۲۰۷ در جوامع و امکان رأی دادن به قوانین الهی وجود ندارد.

۲۰۸ در یک جهان سکولار، هویت و افراد نمی‌تواند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد.

۲۰۹ هویت اجتماعی افراد در یک جهان سکولار چگونه است؟

۲۱۰ اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی در جهان اجتماعی نتیجهٔ چه عاملی است؟

۲۱۱ انواع تعارض فرهنگی را نام ببرید.

۲۱۲ آیا هر نوع ابداع و نوآوری یا هر نوع مواجهه با جهان‌های اجتماعی دیگر، به تعارضات فرهنگی منجر می‌شود؟ برای هر مورد نمونه‌هایی ذکر کنید.

۲۱۳ ورود عناصری از فرهنگ بیگانه غرب در کشورهای اسلامی از جمله ایران، مربوط به کدام علت تعارض فرهنگی است؟

درس یازدهم: تحولات هویتی جهان اجتماعی (۱)

۲۱۴ دوام هویت فرهنگی وابسته به چیست؟ چه زمانی این دوام با چالش مواجه می‌شود؟

۲۱۵ دوام هویت فرهنگی چه زمانی با چالش‌هایی مواجه می‌شود؟

۲۱۶ هویت فرهنگی تا چه زمانی دوام می‌آورد؟

۲۱۷ هویت فرهنگی جهان اجتماعی چه هنگامی پدید می‌آید؟

۲۱۸ هویت فرهنگی جهان اجتماعی چه زمانی محقق می‌شود؟

۲۱۹ هویت اجتماعی محصول چه چیزی است؟

۲۲۰ کدام گزینه به ترتیب از نظر «ارزیابی تحول»، «وضعیت فرهنگ در حال تحول» و «جهت تغییر» با مثال داده شده مطابقت دارد؟

«جامعه جاهلی به جامعه نبوی تحول یافت.»

(۱) منفی- فرهنگ حق- به سوی فرهنگ باطل (۲) مثبت- فرهنگ باطل- به سوی فرهنگ حق

(۳) مثبت- فرهنگ باطل- به سوی فرهنگ باطل (۴) منفی- فرهنگ حق- به سوی فرهنگ حق

۲۲۱ علل درونی تحولات فرهنگی را بنویسید.

۲۲۲ اگر در یک جهان اجتماعی بحران هویت پدید آید، چه اتفاقی می‌افتد؟

۲۲۳ علل تحولات فرهنگی به چند دسته تقسیم می‌شوند؟ نام ببرید.

۲۲۴ تحول فرهنگی منفی را تعریف کنید.

۲۲۵ تحول فرهنگی مثبت را تعریف کنید.

۲۲۶ یک مثال برای تحولات فرهنگی مثبت بنویسید.

۲۲۷ انواع تحولات فرهنگی را نام ببرید.

۲۲۸ بحران هویت در کجا به وجود می‌آید؟

۲۲۹ تزلزل فرهنگی می‌تواند به منجر شود.

۲۳۰ تحول فرهنگی را تعریف کنید.

۲۳۱ درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

الف نهاد خانواده تا زمانی دوام می‌آورد که گروه‌های خانوادگی عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهای آن را بپذیرند و بر اساس آن عمل کنند.

ب کاستی‌ها و بن‌بست‌های موجود در یک فرهنگ، مربوط به علت درونی تحولات فرهنگی هستند.

۲۳۲ با توجه به متن زیر و محتوای کتاب به سؤالات داده‌شده پاسخ دهید.

مرحله تحول هویتی در نهاد خانواده با مصداق‌هایی در جهان امروز همراه است. به طور مثال اگر تأخیر در ازدواج و افزایش طلاق تا جایی پیش برود که اعضای جامعه برای تشکیل خانواده یا حفظ آن، انگیزه لازم و کافی نداشته باشند و در عمل، بسیاری زندگی مجردی را بر زندگی خانوادگی ترجیح دهند یا نهاد خانواده و عقاید و ارزش‌های آن به گونه‌ای سست شوند که رقیب‌ها و بدیل‌های زندگی خانوادگی، هم‌عرض خانواده شیوع پیدا کنند و جهان اجتماعی نتواند از کیان خانواده، ارزش‌ها و هنجارهای آن دفاع کند؛ نهاد خانواده با آسیب‌های زیادی مواجه خواهد شد.

الف در متن فوق، یک مثال برای «تزلزل فرهنگی» بیابید.

ب بر مبنای محتوای کتاب، در ایران امروز، نهاد خانواده در کدام مرحله تحول هویتی قرار گرفته است؟

۲۳۳ آیا هر نوع بحران هویت اجتماعی، به بحران هویت فرهنگی منجر می‌شود؟ در چه صورتی بحران هویت در سطح افراد، به بحران هویت در سطح جهان اجتماعی می‌انجامد؟ مثلاً ممکن است در ایران برخی افراد یا خانواده‌ها دچار بحران هویت باشند؛ ولی نهاد خانواده دچار بحران هویت نباشد. در چه صورتی بحران هویت افراد و خانواده‌ها به بحران هویت در نهاد خانواده منجر می‌شود؟

۲۳۴ دچار شدن آدمی به شکاکیت و پوچ‌انگاری مربوط به کدام علت تحولات فرهنگی است؟

درس دوازدهم: تحولات هویتی جهان اجتماعی (۲)

۲۳۵ جهان اجتماعی خودباخته، به چه سرنوشتی دچار می‌شود؟

۲۳۶ چگونگی مواجهه جهان اسلام با فرهنگ یونان و روم را از نظر «انتخاب و رد عناصر فرهنگی» تشریح کنید.

۲۳۷ هر یک از عبارت‌های سمت راست به کدام یک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (یک مفهوم اضافی است)

عبارت‌ها	مفاهیم
الف) مجموعه آگاهی‌های مشترک که جهان اجتماعی بر اساس آن شکل می‌گیرد.	۱- تعارض فرهنگی
ب) هویت اجتماعی فرد، درون جهان اجتماعی و براساس آن شکل می‌گیرد.	۲- پیامدها و الزام‌ها
پ) شیوه‌هایی از زندگی که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند، به دنبال می‌آورد.	۳- خودباختگی فرهنگی
ت) از دست دادن حالت فعال و خلاق در گزینش عناصر فرهنگی است.	۴- فرهنگ
	۵- عقاید و ارزش‌ها

۲۳۸ یک جهان اجتماعی خودباخته چگونه با عناصر فرهنگی برخورد می‌کند؟

۲۳۹ جهان اجتماعی خودباخته چگونه جامعه‌ای است؟

۲۴۰ جهان اجتماعی چه هنگامی به دادوستد می‌پردازد؟

۲۴۱ جهان اسلام در رویارویی با فرهنگ‌های دیگر چگونه عمل کرد؟

۲۴۲ فرهنگ‌هایی همانند مصر و ایران در تعامل با جهان اسلام چگونه عمل کردند؟

۲۴۳ در چه صورتی دادوستد فرهنگی به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی سرایت می‌کند؟

۲۴۴ جهان اسلام در سده‌های نخستین رویارویی با جهان‌های اجتماعی دیگر، با خود به تعامل با آنها پرداخت.

۲۴۵ روابط جهان‌های اجتماعی در چه سطحی ظهور و بروز می‌کنند؟

۲۴۶ ارتباط و دادوستد جهان‌های اجتماعی مختلف با یکدیگر و است.

۲۴۷ غرب‌زدگی جوامع غیرغربی مهم‌ترین مانع تعامل آنها با جهان غرب است. به نظر شما این جوامع برای دستیابی به تعامل با جهان غرب باید چه مسیری را بپیمایند؟

۲۴۸ جهان غرب در طول تاریخ خود، چند بار دچار تحولات هویتی شده است؟ مراحل را بنویسید.

۲۴۹ انسانی که به خودآگاهی می‌رسد چه ویژگی‌هایی دارد؟

۲۵۰ از نظر قرآن کریم، انسان چه هنگامی به شناخت حقیقت خود و جهان می‌رسد؟

۲۵۱ قرآن کریم فراموش کردن خداوند را سبب از خود می‌داند.

۲۵۲ کدام جوامع مانع از آن می‌شوند که انسان‌ها به شناخت و تفسیری صحیح از عالم و آدم برسند؟

۲۵۳ از خودبیگانگی فطری را تعریف کنید.

۲۵۴ از خودبیگانگی تاریخی به چه معنایی به‌کار می‌رود؟

۲۵۵ از خودبیگانگی فرهنگی چند معنا دارد؟ نام ببرید.

۲۵۶ از خودبیگانگی فرهنگی را تبیین کنید.

درس سیزدهم: هویت ایرانی (۱)

۲۵۷ مستشرقان چه دیدگاهی نسبت به هویت فرهنگی جوامع اسلامی دارند؟

۲۵۸ در دیدگاه ، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست، بلکه سکولار و دنیوی است.

۲۵۹ برخورد با جهان اسلام تجربه جدیدی است که هنوز به پایان خود نرسیده است.

۲۶۰ هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام چگونه هویتی بود؟

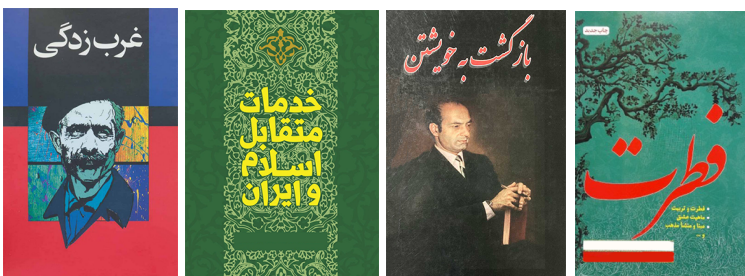
۲۶۱ افراد معمولاً خودشان را با چه ویژگی‌هایی می‌شناسند و به دیگران معرفی می‌کنند؟

۲۶۲ درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید.

الف بعد از ورود اسلام به ایران، هویت ایرانی به‌صورت بخشی از هویت اجتماعی جهان اسلام درآمد.

ب جهان متجدد غرب موجب گردید تا اسلام به‌عنوان یک قطب فرهنگی جدید در جهان مطرح شود.

۲۶۳ آیا نویسندگان کتاب‌های «غرب‌زدگی»، «بازگشت به خویش»، «خدمات متقابل اسلام و ایران» و «فطرت» را می‌شناسید؟

۲۶۴ ایرانیان در هر یک از مراحل تاریخی سرزمین خود چه هویتی داشته‌اند؟ مشخص کنید.

مرحله تاریخی	پیش از اسلام	بعد از ورود اسلام به ایران	در نخستین رویارویی‌ها با غرب	بعد از پیروزی انقلاب اسلامی
هویت				

۲۶۵ حجاب و پوشش به‌عنوان در صد سال اخیر، فراز و فرودهایی داشته است.

۲۶۶ حیات معنوی اسلام، اندیشمندان غربی را به و نظریات پیشین خود فراخوانده است.

۲۶۷ نظریه‌پردازان غربی طی قرن بیستم، و را سرنوشت مشترک و حتمی بشریت می‌دانستند.

۲۶۸، افق‌های جدیدی را به روی اندیشمندان جهان غرب نیز گسترده است.

۲۶۹ هویت اسلامی جامعه ایران، هویتی، و است.

۲۷۰ جامعه ایران چگونه به هویت اسلامی خود بازگشت؟

۲۷۱ آیا بازگشت ایران به اسلام، بازگشت به یک خویشتن صرفاً تاریخی و جغرافیایی که با اندیشه‌های دنیوی غربی تفسیر می‌شد، بود؟

۲۷۲، بازگشت به یک خویشتن صرفاً تاریخی و جغرافیایی که با اندیشه‌های دنیوی غربی تفسیر می‌شد، نبود.

۲۷۳ حجاب و پوشش به‌عنوان نماد هویت جهان اسلام در صد سال اخیر، فراز و فرودهایی داشته است. در دوران رضاخان حجاب مسئله و معضل درون جامعه ایران بود و زنان مسلمان اجازه رعایت ضوابط دینی خود را نداشتند. اینک حجاب مسئله کشورهای اروپایی شده است و برخی از کشورهای اروپایی از ورود زنان باحجاب به مراکز آموزشی ممانعت می‌کنند. مسئله شدن حجاب در کشورهای اروپایی را با توجه به هویت جهان اسلام تحلیل کنید.

۲۷۴ اگر قدرت مطابق قانون و حکم و اراده تشریعی خداوند باشد، چه نامیده می‌شود؟

۲۷۵ جامعه ایران چگونه به‌صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآمد؟

درس پانزدهم: هویت ایرانی (۳)

۲۷۶ درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید.

الف مقبولیت به این معناست که قدرت بر اساس یک نظام عقیدتی و ارزشی خاص اعمال شود.

ب در یک جهان اجتماعی، نظام سیاسی نمی‌تواند مستقل از نظام‌های دیگر مانند نظام فرهنگی، اقتصادی و ... باشد، بلکه در تعامل با آنها قرار می‌گیرد.

۲۷۷ مدار مشروعیت چیست؟

۲۷۸ در چه صورتی، قدرت مقبولیت دارد ولی مشروعیت ندارد؟

۲۷۹ تبعیت با کراهت، وقتی است که تبعیت ناشی از و باشد و تبعیت با رضایت، وقتی است که شخصی با مطابق اراده دیگری عمل کند.

۲۸۰ حضور مردم در یک حکومت لیبرال دموکراسی چه تفاوتی با حضور مردم در جمهوری اسلامی دارد؟

۲۸۱ در نظام جمهوری اسلامی از کدام مسئولیت به‌عنوان مهم‌ترین مسئولیت یاد شده است؟

۲۸۲ در اندیشه فارابی، جامعه‌ای که بر اساس سنت و قانون الهی شکل می‌گیرد، و جامعه‌ای که آرمان‌ها و ارزش‌های آن مبتنی بر قوانین الهی نمی‌باشد، نام دارد.

درس شانزدهم: هویت ایرانی (۴)

۲۸۳ تأمین جمعیت مناسب برای جهان‌های اجتماعی، مسئله‌ای است.

۲۸۴ و از عینی‌ترین ابعاد هویت جامعه محسوب می‌شوند.

۲۸۵ اقتصاد امروز ما، محصول چیست؟

۲۸۶ چه چیزی زمینه تغییر سیاست‌های جمعیتی را فراهم آورد؟

۲۸۷ ایران در چند برهه زمانی، سیاست‌های کاهش جمعیت را اجرا کرد؟ آن دو تاریخ را بنویسید.

۲۸۸ می‌تواند در راستای رشد یا کاهش جمعیت باشند.

۲۸۹ اختلال در نهاد خانواده ممکن است چه مشکلی را ایجاد می‌کند؟

۲۹۰ کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی می‌تواند زمینه‌ساز چه امری باشد؟

۲۹۱ لازمه تحقق تأسیس جهان اجتماعی توحیدی و گسترش آن چیست؟

۲۹۲ حامل و عامل فرهنگ و معانی آن هستند.

۲۹۳ هر عاملی که در گسترش و موثر باشد، در بسط هویت جهان اجتماعی اثرگذار است.

۲۹۴ گسترش جهان اجتماعی از چه طریقی شکل می‌گیرد؟

۲۹۵ در صورت نبود یا کمبود اعضای جامعه چه اتفاقی می‌افتد؟

۲۹۶ کنش‌های اقتصادی ما، بخشی از اند.

۲۹۷ ایران اسلامی، آرمان بازسازی هویت اقتصادی خود را چگونه دنبال می‌کند؟

۲۹۸ برخورداری از سرمایه نفتی چه فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را می‌تواند برای ایران به‌وجود آورد؟

۲۹۹ عواملی را که سبب شکل‌گیری اقتصاد ایران در طول تاریخ معاصر ایران شده‌اند، نام ببرید.

۳۰۰ کدام مورد را نمی‌توان از مصادیق اقتصاد مقاومتی ایران به حساب آورد؟

الف) تأکید بر استقلال و حفظ اقتدار و عزت ملی

ب) توجه به درون‌زایی بدون برون‌گرایی در عرصه اقتصاد

پ) خودکفایی و منع خام‌فروشی ثروت‌های طبیعی

ت) تأکید بر اقتصاد عدالت‌بنیان و متکی به دانش و فناوری

پاسخنامه تشریحی

- ۱ یعنی کنش وابسته به آگاهی آدمی است، به گونه‌ای که بدون آگاهی انجام نمی‌شود.
- ۲ بله، زیرا تا آگاهی نباشد، کنشی صورت نمی‌گیرد.
- ۳ سه ویژگی / آگاهانه، ارادی، هدفدار و معنادار بودن
- ۴ ارادی بودن و آگاهانه بودن
- ۵ وقتی دانش‌آموزی در کلاس، دست خود را بالا می‌آورد، معنای کار او اجازه خواستن از معلم است. معلم نیز در صورتی می‌تواند به او پاسخ مناسب بدهد که معنای کنش او را دریابد.
- ۶ انسان‌ها با توجه به معنای کنش خود، آن را انجام می‌دهند؛ این ویژگی از کنش را معنادار بودن می‌گویند.
- ۷ یعنی کنش هر انسان به قصد و هدف خاصی انجام می‌شود.
- ۸ خیر، زیرا این فعالیت‌ها برخاسته از اراده‌ی آدمی نیستند؛ لذا هرچند بدان فعالیت‌ها آگاهی داشته باشیم ولی به دلیل فقدان اراده نمی‌توان فعالیت‌های این چینی را کنش محسوب کرد.
- ۹ ضربان قلب، گردش خون، بسته شدن ناخودآگاه چشم در مواجهه با خطر و ...
- ۱۰ بله، زیرا ممکن است فردی به کاری آگاه باشد؛ ولی تصمیم به انجام آن نگیرد.
- ۱۱ کنش به اراده‌ی انسان وابسته است؛ یعنی تا اراده و خواست انسان نباشد، انجام نمی‌شود.
- ۱۲ سخن گفتن یک کنش است. اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آنها از دست بدهیم، از این رو، فردی که به زبانی آگاهی ندارد، نمی‌تواند با آن زبان سخن بگوید.
- ۱۳ آگاهانه بودن، ارادی بودن، هدفدار بودن و معنادار بودن
- ۱۴ پیاده‌روی کردن، شادی کردن، مسواک زدن و نماز خواندن
- ۱۵ به انجام دهنده‌ی کنش، کنشگر می‌گویند.
- ۱۶
- الف** ارادی بودن
- ب** کنش اجتماعی
- پ** قدرت اقماعی
- ت** فرهنگ فایده‌گرایی
- ۱۷ در همه‌ی زمان‌ها یک معنا را ندارد. گاهی به دلیل هشدار دادن است، گاهی جلب توجه کردن، بعضی اوقات به معنای سلام و خداحافظی است و در بعضی مواقع اعتراض به دیگران
- ۱۸ گزینه «ب»
- ۱۹ آگاهی - معانی
- ۲۰ ۴- ارادی وابسته به اراده‌ی دیگری- غیر ارادی
- ۲۱ برخی از پیامدهای کنش به اراده‌ی افراد انسانی یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته است، به همین دلیل به آنها پیامدهای ارادی می‌گویند. این دسته از پیامدها، خودشان کنش هستند و باید کنشگری آنها را انجام دهد.
- ۲۲ پیامدهای ارادی
- ۲۳ الف) به اراده‌ی افراد انسانی بستگی ندارد، ب) کنش نیست، نتیجه‌ی طبیعی کنش است، ج) قطعی است.
- ۲۴ الف) وابسته به اراده‌ی کنشگر است، ب) خودش، کنش است، ج) احتمالی است.
- ۲۵
- الف** غلط؛ پدیده‌های تکوینی، پدیده‌هایی هستند که انسان‌ها آنها را ایجاد نمی‌کنند اما در گستره‌ی جهان اجتماعی قرار می‌گیرند.
- ب** صحیح
- پ** صحیح
- ت** غلط؛ جهان اجتماعی که در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگری را قبول کند، به آن ملحق می‌شود.
- ۲۶
- الف** ارادی
- ب** اجتماعی
- پ** طبیعی به جهان اجتماعی
- ت** انتسابی

۲۷

الف آگاهانه بودن

ب ارزش

پ در طول هم

ت آرمانی

۲۸

پیامدهای غیرارادی	پیامدهای ارادی		کنش
	وابسته به اراده دیگری	وابسته به اراده کنشگر	
تندرستی	مورد تحسین دیگران قرار گرفتن	ورزش حرفه‌ای و ورزشکار حرفه‌ای شدن	ورزش کردن
آسیب و بیماری برای خود و دیگران	مورد نکوهش دیگران قرار گرفتن	ترک کردن یا معتاد شدن به آن	سیگار و قلیان کشیدن
آرامش	کاهش عوامل تحریک	دوری از گناه	رعایت حیا
آرامش روانی	افزایش اعتماد	دعوا نکردن	کنترل خشم

۲۹ کنش اجتماعی

۳۰ کنش اجتماعی، نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام می‌شود.

۳۱ در کنش اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آنهاست.

۳۲ کنش اجتماعی، نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام می‌شود. در کنش‌های اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی و اعمال آنهاست.

۳۳ زیرا ما در پوشیدن لباس، دیگران را در نظر می‌گیریم.

۳۴

الف درست

ب نادرست، کنش اجتماعی خردترین پدیده اجتماعی است و سایر پدیده‌های اجتماعی، آثار و پیامدهای آن هستند.

۳۵

الف کنش اجتماعی

ب ارزش‌های اجتماعی

پ هویت اجتماعی

ت تعامل فرهنگی

۳۶ افزایش هزینه‌ها، افزایش هزینه‌های بهداشت و درمان، وجود نداشتن نیروی جوان کافی برای ارائه خدمات و رفع نیازهای سالمندان (ذکر یکی از این موارد کافی است)

۳۷ اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ‌یک از ارزش‌های اجتماعی مانند عدالت، امنیت و آزادی محقق نمی‌شوند.

۳۸ بانک - مسجد - پلیس - مدرسه

۳۹ الف) نقش انسان‌ها در پیدایش؛ ب) معنادار بودن؛ ج) محسوس بودن.

۴۰ پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها خلق می‌کنند و نتیجه کنش افراد هستند؛ ولی پدیده‌های طبیعی را انسان‌ها خلق نکرده‌اند.

۴۱ افراد با عمل کردن بر اساس ارزش‌ها و هنجارها، به آنها تداوم می‌بخشند.

۴۲ ارزش و هنجارها از طریق تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه به افراد منتقل می‌شوند.

۴۳ ارزش‌های اجتماعی، آن دسته از پدیده‌های مطلوب و خواستنی‌اند که مورد توجه و پذیرش هستند و افراد یک جامعه نسبت به آنها گرایش و تمایل دارند.

۴۴ هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است.

۴۵ همه پدیده‌های اجتماعی از آثار و پیامدهای کنش اجتماعی هستند.

۴۶ پدیده اجتماعی

۴۷ به کنش اجتماعی و پیامدهای آن «پدیده اجتماعی» می‌گویند.

۴۸ از طریق هنجارها و ارزش‌های اجتماعی

۴۹ هدف - مقصود - وسیله

۵۰ اعضا، تنها هنگامی که عضویت جهان اجتماعی را پذیرفتند، به آن راه می‌یابند و نقشی را برعهده می‌گیرند و متناسب با نقش خود، از حقوق و تکالیفی برخوردار می‌شوند که خود و دیگران از این عضویت و حقوق و تکالیف آن آگاهی دارند.

۵۱ جامعه‌شناسان انتقادی همانند جامعه‌شناسان تفهیمی بر توانایی و خلاقیت افراد برای شکل‌دادن به جهان اجتماعی تأکید می‌کنند، اما از کم‌توجهی رویکرد تفهیمی به الزامها و پیامدهای ساختارهای اجتماعی و تأثیر آنها بر زندگی افراد ناخرسندند.

۵۲ جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون می‌شود.

۵۳ هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون می‌شود.

۵۴ انتقال فرهنگ خود از نسلی به نسل دیگر

۵۵ این آگاهی، آگاهی و فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.

۵۶ تکوینی - اعتباری

۵۷ انسان‌ها - قرارداد

۵۸ جهان اجتماعی

۵۹ مجموعه پدیده‌های اجتماعی، «جهان اجتماعی» را شکل می‌دهند.

۶۰

الف درست

ب درست

۶۱ بخشی از فرهنگ مانند زبان، آداب و رسوم و عادات‌های رفتاری توسط خانواده انتقال می‌یابد و بخش‌های زبان و تاریخ و هنر توسط مدرسه آموزش داده می‌شود.

۶۲ تکوینی - اعتباری - اراده

۶۳

بیرون جهان اجتماعی	درون جهان اجتماعی
۵- ستارگان	۱- خانواده
۶- فلزات	۲- دولت
۷- زلزله	۳- عدالت
۸- آب	۴- اتوبوس

۶۴ پدیده‌هایی که انسان آنها را ایجاد نمی‌کند ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند به جهان اجتماعی راه می‌یابند.

۶۵ دو دسته، پدیده‌های اعتباری کنش و پیامدهای آن - پدیده‌های تکوینی

۶۶ زلزله و خشکسالی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان پیدا می‌کنند، وارد جهان اجتماعی می‌شوند.

۶۷

«پدیده‌های اعتباری» کنش‌ها و پیامدهای آنها	«پدیده‌های تکوینی» پدیده‌هایی که انسان آنها را ایجاد نمی‌کند ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند به جهان اجتماعی راه می‌یابند.
خانواده، ترافیک، ...	دریا، شیطان، فرشته، ...
تیم ورزشی - جنگ - تشکیل خانواده - امر به معروف - خشکسالی - زلزله - سیل - طوفان - آتش‌سوزی در طبیعت کلاس درس	

۶۸

پدیده‌های اعتباری	پدیده‌های تکوینی
خانواده	جنگل
ترافیک	ملانکه
مسجد	روح

۶۹ در جهان اجتماعی، بعد معنایی و ذهنی پدیده‌ها اهمیت بسیاری دارد. در این رخداد برای کشورهای نفت‌خیز، بعد عینی نفت به عنوان یک سرمایه وجود داشت؛ ولی بعد ذهنی و معنایی آن مفقود بود و صاحبان آن کشورها از اهمیت نفت و وضعیت کشورهای صنعتی و نیاز ضروری آنها به نفت اطلاع کافی نداشتند.

۷۰ کشور ایران: کلان و عینی

سلام دادن به همسایه: خرد و عینی

قانون مدنی: کلان و ذهنی

۷۱ عقاید - ارزش‌ها

۷۲ لایه‌های سطحی، هم تأثیرات محدودتری دارند و هم بیشتر در معرض تغییر هستند به‌آسانی تغییر می‌کنند و تغییر آنها تحول مهمی در جهان اجتماعی پدید نمی‌آورد. برخی می‌توانند حذف شوند ولی با حذف آنها جهان اجتماعی تداوم می‌یابد.

۷۳ لایه‌های عمیق، تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند و کمتر در معرض تغییر قرار می‌گیرند. به‌آسانی تغییر نمی‌کنند و اگر حذف شوند جهان اجتماعی فرو می‌ریزد.

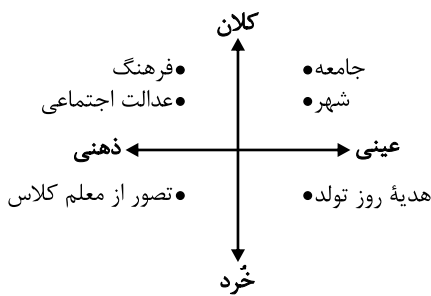
۷۴ به بخش‌هایی که تأثیر تعیین‌کننده بر جهان اجتماعی دارند، «لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی» می‌گویند.

۷۵ به بخش‌هایی که امکان تغییر بیشتری دارند و نقش حیاتی و اساسی ندارند، «لایه‌های سطحی جهان اجتماعی» می‌گویند.

۷۶ پدیده‌های اجتماعی را می‌توان براساس اندازه و دامنه از یکدیگر تفکیک کرد.

۷۷

مثل آب خوردن ۲۰ بار

۷۸ هر نهاد اجتماعی، شیوه قابل قبول تأمین بعضی از نیازهای افراد را معین می‌سازد و متقابلاً شیوه‌های غیر قابل قبول را طرد می‌کند. مثلاً نهاد اقتصاد، راه درست و مقبول یا کُزراه‌های به‌دست آوردن ثروت را در جهان اجتماعی تعیین می‌کند.

۷۹ نهاد اجتماعی

۸۰ خانواده، تعلیم و تربیت، سیاست و اقتصاد

۸۱ «نهاد اجتماعی» مجموعه‌ای از عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهایی است که برای رفع نیازهای معینی از افراد و جهان اجتماعی اختصاص پیدا می‌کند.

۸۲ وقتی اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را در ارتباط با هم در نظر بگیریم، «نهادهای اجتماعی» آشکار می‌شوند.

۸۳ بله؛ هنجارها و نمادها برحسب شرایط، در زمینه‌های مختلف قابل تغییرند.

۸۴ خیر، هیچ جامعه‌ای بی‌نیاز از هنجارها و نمادها نیست.

۸۵ باور و اعتقاد انسان‌ها نسبت به اصل جهان، جایگاه انسان در آن و تفسیرشان از زندگی و مرگ خود، عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی به حساب می‌آیند.

۸۶

خانواده		تعلیم و تربیت
تهیه نیاز مادی و آموزشی فرزند	نمادها	دفتر، قلم، دانش‌آموز، کلاس و...
ارتباط با مدرسه جهت آموزش فرزند	هنجارها	برای دانا شدن باید به مدرسه رفت.
تشویق فرزند به آموزش	ارزش‌ها	دانایی از نادانی بهتر است.
تربیت فرزند مؤمن	عقاید	انسان تربیت‌پذیر است.

۸۷ الف) هنجارها ب) نمادها ج) عقاید د) ارزش‌ها ه) میان جهان‌های اجتماعی

۸۸ توحید و یکتاپرستی و خلافت و کرامت انسان، از اعتقادات و ارزش‌های جهان اجتماعی اسلام است.

۸۹ شرک و بت‌پرستی و نگاه نژادی و قبیله‌ای، از اعتقادات و ارزش‌های بنیادی جهان اجتماعی شبه‌جزیره عربستان بود.

۹۰ تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی باشد، از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهد.

۹۱ خیر؛ جامعه اسلامی نژادها، زبان‌ها و اموری که مبتنی بر تبعیض نژادی است را عناصر اصلی به‌شمار می‌آورد و با توجه به حدیث پیامبر اکرم (ص): هیچ عرب را بر عجم و هیچ عجم را بر عرب و هیچ سفید را بر سیاه و هیچ سیاه را بر سفید برتری نیست مگر به تقوا.

۹۲ جهان اجتماعی را انسان آگاه و خلاق پدید می‌آورد.

۹۳ زندگی اجتماعی انسان‌ها برخلاف زندگی سایر موجودات زنده، متنوع است و صورت‌های گوناگون دارد.

۹۴ جهان اجتماعی

۹۵ نظم و همکاری حیواناتی که به‌صورت جمعی زندگی می‌کنند، طی عصرهای متمادی تغییری نمی‌کند؛ مثلاً زنبور عسل از هزاران سال قبل تاکنون با نظام واحدی زندگی می‌کند.

۹۶

الف درست

ب نادرست

ب نادرست، در دیدگاه عرضی، برخی از فرهنگ‌ها و تمدن‌ها زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند.

۹۷ اعتقادات اصلی - میان

۹۸ خیر، هیچ‌یک از جوامع با حفظ هویت خود نمی‌توانند مسیر دیگری را ادامه دهد.

۹۹ مردم‌شناسان بر همین اساس از جهان‌های اجتماعی متفاوت همچون غرب، اسلام، چین و هند یاد می‌کنند.

۱۰۰ این اندیشمندان معتقدند هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورند. فرهنگ‌ها و تمدن‌ها نیز بر اساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند. برخی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند.

۱۰۱

الف درست

ب نادرست

ب نادرست، جهان اسلام در جنگ‌های میلیبی به دفع مهاجمان پرداخت و در حمله مغول، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد.

۱۰۲ دو دیدگاه - دیدگاه طولی (نگاه تک‌خطی به تاریخ) - دیدگاه عرضی (دیدگاه تنوع جهان‌های اجتماعی)

۱۰۳ ساختن جهان اجتماعی جدید، نیازمند پیدایش و گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین است و ممکن است جهان موجود از بسط آن جلوگیری کند.

۱۰۴ آگاهی و اراده نوین

۱۰۵ هر جهان اجتماعی تا زمانی که از طریق مشارکت اجتماعی افراد پابرجاست، پیامدهای آن نیز باقی است.

۱۰۶ مشارکت اجتماعی

۱۰۷ خیر؛ جهان اجتماعی پس از آنکه با کنش انسان تحقق پیدا کرد، پیامدها و الزام‌هایی را به دنبال می‌آورد که وابسته به قرارداد و اراده تکتک افراد نیست.

۱۰۸ کنش اجتماعی - جهان اجتماعی

۱۰۹

الف نادرست، پیامدهای الزامی جهان اجتماعی، موقعیت جدیدی (فرصت‌ها و محدودیت‌ها) را برای کنش‌ها و انتخاب‌های بعدی ما فراهم می‌آورد.

ب نادرست، رویکرد دنیوی و این جهانی فرهنگ غرب، نشان‌دهنده تسلط انسان بر این عالم است.

۱۱۰ فرصت:

۱ - مطالعه کامل کتاب درسی و اطمینان به معلومات خود

۲- ایجاد رقابت سالم بین دانش‌آموزان و دانشجویان

۳- حفظ نظم و آرامش حوزه امتحانی

محدودیت:

۱- ایجاد استرس در فرد به دلیل فراموش کردن مطالب

۲- عدم توانایی در کسب نمره مطلوب

۳- عدم توانایی در اخذ مدرک تحصیلی

۱۱۱ ۱- رواج این دسته از کنش‌ها، عرصه را بر سایر کنش‌ها مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند.

۲- قفس آهنین (ذکر یک از این دو مورد کافی است).

۱۱۲ جهان اساطیری، فرهنگ اساطیری دارد که به خداوندگاران و قدرت‌های فوق‌طبیعی قائل است و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.

۱۱۳ فرهنگ اسلام و انبیای الهی که تفسیری توحیدی و الهی از انسان ارائه می‌دهند، فرهنگ جهان توحیدی است.

۱۱۴ جهان متجدد، رویکرد دنیوی و این جهانی دارد.

۱۱۵ جهان متجدد

۱۱۶ اجرای این مقررات برای رانندگان و عابران محدودیت‌هایی پدید می‌آورد.

۱۱۷ - در انجام کارهای خانه کمک کنم.

- تکالیف مدرسه‌ام را انجام دهم.

- والدینم مخارجم را بپردازند.

- با من در تصمیمات مشورت کنند.

- راهنمای من در زندگی باشند.

۱۱۸ عقلانیت ابزاری

۱۱۹ وظیفه - مسئولیتی

۱۲۰ ارزش‌هایی که مردم به آن عمل می‌کنند، قلمرو واقعی جهان اجتماعی را می‌سازد.

۱۲۱ ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن جانبداری می‌کنند و رعایت آنها را لازم می‌دانند، اما در عمل ممکن است برخی از آنها را نادیده بگیرند، قلمرو آرمانی جهان اجتماعی را شکل می‌دهد.

۱۲۲ آرمان اجتماعی

۱۲۳ به مجموعه اهداف و ارزش‌های مشترکی که اعضای یک جهان اجتماعی خواهان رسیدن به آنها هستند، «آرمان اجتماعی» می‌گویند.

۱۲۴ وقتی مردم مطابق ارزش‌ها عمل کنند، ارزش‌ها به واقعیت تبدیل می‌شوند.

۱۲۵ رفع نیازهای اولیه، زندگی کردن با یکدیگر، آزادی، عدالت، دفاع از مظلومان و

۱۲۶ دنیوی - تجربی

۱۲۷

آرمان‌ها	
بیرون از قلمرو واقعی	درون قلمرو واقعی
ناپسند بودن اسراف و تبذیر	استکبارستیزی
ساده‌زیستی	احترام به پدر و مادر
از خود گذشتگی	احترام به معلم و اساتید
رعایت مقررات	آسایش

۱۲۸ خدمت به هم‌نوعان - ناروا بودن دزدی - رشوه و دروغ‌گویی

۱۲۹ با علم متناسب با همان لایه

۱۳۰ علوم اجتماعی، اگر علم را به معنای تجربی آن محدود نکند، می‌تواند درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان‌های اجتماعی داوری کند.

۱۳۱ عقل - وحی

۱۳۲ عقیده به توحید و ارزش‌های توحیدی، وفای به عهد، تحمل دیگران و مدارا با کسانی که از شناخت حقیقت محروم مانده‌اند، حمایت از مستضعفان و مظلومان، دفاع از عدالت و حقوق انسان‌ها و ... از جمله عقاید و ارزش‌های حق‌اند.

۱۳۳ بخش‌هایی که از نظر علمی صحیح و مطابق مقررات انسان باشد، حق است.

۱۳۴ هر بخش از جهان اجتماعی که به لحاظ علمی قابل دفاع نباشد و بر اساس خرافات شکل گرفته باشد، باطل است.

۱۳۵

ارزش‌ها و هنجارهای باطل	
قلمرو آرمانی	قلمرو واقعی
تکاثر (مال‌اندوزی)	تکاثر (مال‌اندوزی)
قبیله‌گرایی	قبیله‌گرایی
تبعیض جنسیتی	تبعیض جنسیتی
تبعیض قومی و نژادی	تبعیض قومی و نژادی

۱۳۶

آرمان حق				
وفای به عهد	راست‌گویی	آزادی	عدالت	حمایت از مظلومان

۱۳۷ استثمار (بهره‌کشی از دیگران)

۱۳۸ اگر مردمی مطابق آرمان‌های خود عمل کنند، فاصله میان قلمرو واقعی و آرمانی جامعه را کاهش می‌دهند.

۱۳۹ برنامه‌ریزان فرهنگی هر جامعه، همواره تلاش می‌کنند تا از طریق تعلیم و تربیت، زمینه تحقق بیشتر آرمان‌ها و ورود آنها به قلمرو واقعی جهان اجتماعی را فراهم کنند.

۱۴۰ عمل مردم

۱۴۱ آرمان - واقعیت

۱۴۲ الف زن

(ب) ایرانی، مسلمان، عضو تیم ملی (هر مثالی از متن در صورتی که یک ویژگی هویتی اجتماعی باشد، صحیح است. ذکر یک ویژگی کافی است)

۱۴۳ قواعد، هنجارها و نمادهای آن متناسب با عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌ها سامان می‌یابند.

۱۴۴ برخی از ویژگی‌ها مانند زرنگی یا تنبلی، صبوری یا زودرنجی و ... که فرد بدون ارتباط با دیگران یا عضویت در گروه‌ها می‌تواند داشته باشد.

۱۴۵ فرد بدون ارتباط با دیگران یا عضویت در گروه‌های اجتماعی نمی‌تواند برخی ویژگی‌ها را داشته باشد؛ مثلاً ما تنها با عضویت در جامعه ایران، ایرانی محسوب می‌شویم؛ در حالی که زرنگی یا تنبلی، صبوری یا زودرنجی و ... ویژگی‌های فردی ما هستند.

۱۴۶ برخی از ویژگی‌های هویتی تغییر می‌کنند؛ مانند جایگاه فرد در جهان اجتماعی که تابع دانایی، توانایی، دارایی و ... اوست، ولی برخی ویژگی‌ها تغییر نمی‌کنند؛ مانند زمان و مکان تولد و ...

۱۴۷ ما در شکل‌گیری بعضی ویژگی‌های هویتی مانند مکان و زمان تولد یا دختر و پسر بودن نقشی نداریم؛ ولی بسیاری از ویژگی‌های هویتی مانند صفات اخلاقی و روانی را خودمان شکل می‌دهیم یا در شکل‌گیری آن نقش و سهم بسیاری داریم.

۱۴۸ «کیستی؟»

۱۴۹ گزینه «ت»

۱۵۰ بُعد جسمانی - بُعد نفسانی - بُعد اجتماعی

۱۵۱

الف درست

ب نادرست، در جامعه قبیله‌ای، هویت جمعی افراد بر اساس جایگاه قبیله‌ای آنها مشخص می‌شود.

۱۵۲ اخلاق پهلوانی: تواضع، گذشت، جوانمردی و ظلم‌ستیزی

اخلاق قهرمانی: شهرت‌طلبی، دلالی، دوپینگ، خودخواهی و فخر فروشی

در اخلاق پهلوانی، باورهای معنوی و ارزش‌های کلان در اولویت قرار دارند و باورهای مادی کم‌اهمیت هستند؛ ولی در اخلاق قهرمانی، حاکمیت باورهای دنیوی موجب می‌شود که فرد برتری بر دیگران و هدف بودن قدرت را اولویت خود قرار دهد.

۱۵۳ عمران - آبادانی

۱۵۴ فرد بدون ارتباط با دیگران یا عضویت در گروه‌های اجتماعی نمی‌تواند برخی ویژگی‌ها را داشته باشد؛ مثلاً ما تنها با عضویت در جامعه ایران، ایرانی محسوب می‌شویم.

۱۵۵ الف تأثیر بُعد جسمانی بر بُعد نفسانی.

(ب) تأثیر بُعد نفسانی بر بُعد اجتماعی.

۱۵۶ نشانه این است که امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.

۱۵۷ ۱) بُعد جسمانی

۱۵۸) با کمک گرفتن از دیگران، پرسیدن از دوستان و والدین خویش، رفتن به نزد مشاوران و روان‌کاوان و ... می‌توانیم به بخش پنهان هویت خود پی ببریم.

۱۵۹) جامعهٔ قبیله‌ای

۱۶۰) جهان اجتماعی-عقاید- ارزش‌های آن

۱۶۱) هویت هر جهان اجتماعی، بر اساس عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های کلان آن جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

۱۶۲) دین و پیامبران الهی: انسان موجودی فراموش‌کار و همیشه «خاسر» است، اما اگر تقوا پیشه کرده و عمل ارزشی انجام دهد با ظرفیت نامحدودی که دارد می‌تواند در حد جانشینی خدا ظاهر شود.

فیلسوفان: یکنواختی زندگی و فراموشی توانمندی‌های فردی و اجتماعی موجب بیگانگی از خود و حتی جامعه می‌شود که نتیجهٔ آن گم شدن هویت و جایگاه اجتماعی فرد است. روان‌شناسان: فراموشی، توان و شناخت انسان را کاهش داده و موجب از خود بیگانگی می‌شود.

انسان‌شناسان: کلید درک نظام اجتماعی هویت فرهنگی فرد است؛ بنابراین غفلت و فراموشی هویت فرهنگی ایجادکنندهٔ تهدیدی جدی برای جامعه است. جامعه‌شناسان: تزلزل نظام اجتماعی نتیجهٔ غفلت از هویت ملی است.

۱۶۳) طرد معنا و قداست از جهان

۱۶۴) نظریات متفاوت دربارهٔ هویت، نشانهٔ این است که امکان خطا و اشتباه در هویت‌شناسی وجود دارد.

۱۶۵) بله؛ انسان‌ها در شناخت ویژگی‌های هویتی خود و دیگران، دچار خطا و اشتباه می‌شوند.

۱۶۶) ممکن است برخی انسان‌ها، هویتی را که جهان اجتماعی برای آنها در نظر گرفته است، نپذیرند. همواره افرادی هستند که جذب عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی خود نمی‌شوند و نقشی که نهادها و سازمان‌های مختلف جامعه از آنها انتظار دارند، نمی‌پذیرند. این افراد به تکالیف خود پایبند نیستند و رفتارهای مخالف انجام می‌دهند.

۱۶۷) مدرسه، گروه‌های هم‌بازی، مجالس علمی و مذهبی و رسانه‌های جمعی

۱۶۸) فرد با آموزش‌های اساسی و ماندگاری که در خانواده می‌بیند، اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را با جهانی که در آن متولد شده است، پیدا می‌کند.

۱۶۹) فرد برای مشارکت در جهان اجتماعی، شیوهٔ زندگی در آن را می‌آموزد و به تدریج با موقعیتش در جهان اجتماعی و حقوق و تکالیفی که برعهده دارد، آشنا می‌شود.

۱۷۰) خیر، انسان‌ها به‌صورت آگاهانه و ارادی فعالیت‌های گروهی و جمعی خود را انجام می‌دهند.

۱۷۱) به فرایندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود، «جامعه‌پذیری» می‌گویند.

۱۷۲) جهان اجتماعی برای بقا و تداوم، اعتقادات، ارزش‌ها و شیوهٔ زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد.

۱۷۳) بله، پیامبران الهی از دیرباز دربارهٔ ابعاد الهی و فطری هویت فردی و اجتماعی انسان و همچنین دربارهٔ غفلت و فراموشی انسان‌ها از خویشستن، سخن گفته‌اند.

۱۷۴)

الف) نادرست به فرایندی که فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود، جامعه‌پذیری می‌گویند.

ب) نادرست- فرایند جامعه‌پذیری همیشه به‌طور کامل صورت نمی‌گیرد.

۱۷۵) با توجه به تعریف جامعه‌پذیری و این واقعیت که افراد جامعه با پذیرش عقاید و ارزش‌ها و هنجاری خاص مسیر معینی را انتخاب می‌کنند، نتیجه می‌گیریم به دلیل تنوع عقاید و ارزش‌ها حتماً باید مسیرهای متفاوتی برای شکل‌گیری هویت اجتماعی و جامعه‌پذیری آن جامعه انتظار داشته باشیم.

۱۷۶) هرچه قدرت اقناع یک فرهنگ بیشتر باشد.

۱۷۷) به مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد، کنترل اجتماعی می‌گویند.

۱۷۸) نادرست- ممکن است برخی انسان‌ها هویتی که جهان اجتماعی برای آنها در نظر گرفته است، نپذیرند.

۱۷۹) از طریق جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی، بازتولید هویت اجتماعی صورت می‌پذیرد.

۱۸۰) فردی- اجتماعی

۱۸۱) امر به معروف و نهی از منکر، در مواردی، همگانی و برعهدهٔ همهٔ افراد جامعه است و در برخی موارد، وظیفهٔ سازمان‌های رسمی و حکومتی است.

۱۸۲) شیوهٔ رسمی پاداش و مجازات، بیشتر توسط سازمان‌ها و مؤسسات اجتماعی مانند ادارات، پلیس، دادگاه و زندان صورت می‌گیرد.

۱۸۳) شیوهٔ غیررسمی تشویق و تنبیه بیشتر در خانواده، همسالان یا به‌وسیلهٔ عموم افراد جامعه انجام می‌شود و آثار و نتایج عمیق‌تری دارد.

۱۸۴) به دو شیوهٔ رسمی و غیررسمی انجام می‌شود.

۱۸۵) هر جهان اجتماعی، کسانی را که دچار کژروی اجتماعی شده باشند، تنبیه و مجازات می‌کند.

۱۸۶) هر جهان اجتماعی، افرادی را که مطابق ارزش‌ها و قواعدش عمل کنند، تشویق می‌کند و به آنها پاداش می‌دهد.

۱۸۷) هر جهان اجتماعی می‌کوشد تا از طریق آموزش، عقاید و ارزش‌های خود را به گونه‌ای ترویج کند که افراد برای پذیرش آنها قانع شوند.

۱۸۸) تبلیغ و اقناع - تشویق و پاداش - تنبیه و مجازات

۱۸۹) به کنش‌هایی که برخلاف عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای جامعه هستند، کژروی اجتماعی می‌گویند.

۱۹۰)

الف) جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی

ب) در مواردی همگانی و به‌عهدهٔ همهٔ افراد جامعه است و در برخی موارد وظیفهٔ سازمان‌های رسمی و حکومتی است.

۱۹۱) به مجموعه اقداماتی که برای پذیرش فرهنگ و منطبق کردن افراد با انتظارات جامعه انجام می‌شود کنترل اجتماعی می‌گویند. شیوه‌های کنترل اجتماعی در هر جامعه با دیگر جوامع متفاوت است. خانواده، رسانه، مدارس و شیوه‌های آموزشی در شیوه‌های کنترل اجتماعی موثرند. تبلیغ و اقناع - تشویق و پاداش و تنبیه و مجازات در کنترل اجتماعی به کار گرفته می‌شود.

۱۹۲ مسدود بودن راه ارتقا و تحرک اجتماعی معودی

۱۹۳ پرستاری که از یک بخش بیمارستان به بخش دیگر منتقل می‌شود.

۱۹۴ موقعیت اجتماعی افراد، تابع عواملی چون شغل، تحصیلات، ثروت، مقام، شهرت، ایمان، احترام و... می‌باشد.

۱۹۵ انفعالی

۱۹۶ خیر، موقعیت اجتماعی افراد صرفاً تابع مشاغل آنها نیست؛ بلکه به عوامل دیگری مانند: علم، ایمان، هنر، تقوا، احترام و... نیز بستگی دارد.

۱۹۷ شخصی شغل خود را تغییر می‌دهد، در صورتی که شغل جدید، موقعیت اجتماعی او را تغییر ندهد، تحرک اجتماعی افقی دارد. مانند کارمندی که از یک بخش اداره به بخش دیگر منتقل می‌شود.

۱۹۸ مدیر اداره هنگامی که از مدیریت عزل می‌شود و به صورت کارمند عادی به کار خود ادامه می‌دهد، تحرک اجتماعی نزولی دارد.

۱۹۹ کارمند یک اداره، هنگامی که مدیر بخشی از اداره می‌شود یا مدیر یک بخش، هنگامی که مدیرکل می‌شود، تحرک اجتماعی معودی پیدا کرده است.

۲۰۰ معودی، نزولی و افقی

۲۰۱ موقعیت اجتماعی

۲۰۲

الف نادرست، جامعه‌ای که قواعد و روابط آن بر اساس ارزش‌های اقتصادی است، تحرک اجتماعی معودی را تنها برای کسانی ممکن می‌سازد که منابع ثروت را در اختیار دارند.

ب درست

۲۰۳ تحرک درون‌نسلی: شخص در خانواده (یا کلاس) موقعیت اجتماعی خود را از طریق تحصیل، ورزش، فعالیت اقتصادی، هنری و ... نسبت به خانواده یا هم‌کلاسی‌های خود ارتقا دهد یا به دلایل مشابه موقعیت اجتماعی خود را از دست بدهد.

تحرک میان‌نسلی: موقعیت فرزند خانواده نسبت به موقعیت اجتماعی یا اقتصادی یا علمی مادر یا پدرش ارتقا یابد.

۲۰۴ تحرک اجتماعی

۲۰۵ در جهان‌های اجتماعی مختلف، فرصت‌های پیش روی افراد برای تحرک اجتماعی و کسب هویت‌های جدید، متفاوت است. هر جامعه‌ای به تناسب عقاید و ارزش‌هایی که دارد، برخی تغییرات هویتی و تحرک‌های اجتماعی را تشویق و برخی دیگر را منع می‌کند.

۲۰۶ اکثریت مردم الجزایر در سال ۱۹۹۱ میلادی به حاکمیت اسلامی رأی دادند، اما کودتای نظامی مانع از اجرای انتخابات شد.

۲۰۷ سکولار - دنیوی

۲۰۸ دینی - معنوی

۲۰۹ در این جهان، فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار کند، منع می‌شوند.

۲۱۰ نتیجه تعارض فرهنگی است.

۲۱۱ تعارض فرهنگی درونی و بیرونی

۲۱۲ خیر، اگر از مرزهای مورد قبول جهان اجتماعی فراتر نرود منجر به تعارض فرهنگی نمی‌شود. مد و نوآوری در زمینه پوشش در جامعه ایرانی وقتی فرهنگ عفت و پوشش ایرانی را در نظر بگیریم، تعارض فرهنگی ایجاد می‌کند. ایرانی‌ها حتی در حمام نیز برهنه جلوی یکدیگر نمی‌ایستند. نوآوری در زمینه دانش‌های بنیادین همچون انرژی اتمی و سلول‌های بنیادین پذیرفته شده و تعارض فرهنگی ایجاد نکرده است.

۲۱۳ علت بیرونی

۲۱۴ هویت فرهنگی تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش اعضای جهان اجتماعی و برای آنها مهم باشد، دوام می‌آورد. هرگاه عقاید و ارزش‌ها اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهد، دوام هویت فرهنگی با چالش‌هایی مواجه می‌شود.

۲۱۵ هرگاه عقاید و ارزش‌ها اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهند، دوام هویت فرهنگی با چالش‌هایی مواجه می‌شود.

۲۱۶ هویت فرهنگی تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش اعضای جهان اجتماعی و برای آنها مهم باشد، دوام می‌آورد.

۲۱۷ هرگاه نوعی از عقاید و ارزش‌ها از سوی افراد پذیرفته و به رسمیت شناخته شود، هویت فرهنگی جهان اجتماعی پدید می‌آید.

۲۱۸ این هویت هنگامی محقق می‌شود که در میان مردم، عقاید و ارزش‌های مشترکی پدید آید.

۲۱۹ هویت اجتماعی افراد، محصول عضویت گروهی آنهاست.

۲۲۰ (۲) مثبت - فرهنگ باطل - به سوی فرهنگ حق

۲۲۱ علل درونی تحولات فرهنگی یا به ابداعات و نوآوری‌های مثبت و منفی افراد و اعضای جهان اجتماعی مربوط می‌شود، یا به کاستی‌ها و بن‌بست‌های موجود در هویت فرهنگی جهان اجتماعی بازمی‌گردد.

۲۲۲ اگر در یک جهان اجتماعی بحران هویت پدید آید، راه برای دگرگونی هویت فرهنگی آن جهان اجتماعی بازمی‌شود.

۲۲۳ به دو دسته درونی و بیرونی تقسیم می‌شوند.

۲۲۴ اگر فرهنگی که اعتبار اجتماعی خود را از دست می‌دهد، فرهنگ حق باشد و جهت تغییرات به سوی فرهنگ باطل باشد، تحول فرهنگی منفی است.

۲۲۵ اگر فرهنگی که گرفتار تزلزل، بحران و تحول می‌شود، فرهنگی باطل باشد و جهت تغییرات به سوی فرهنگ حق باشد، تحول فرهنگی مثبت است.

۲۲۶ تحول جامعه جاهلی به جامعه نبوی، تحول فرهنگی مثبت می‌باشد.

۲۲۷ تحولات فرهنگی مثبت و منفی

۲۲۸ بحران هویت فرهنگی در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

۲۲۹ بحران هویت

۲۳۰ برخی تغییرات، یک جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌کند. به این‌گونه تغییرات اساسی در جهان اجتماعی که هویت جهان اجتماعی را متحول می‌کند، تحول فرهنگی می‌گویند.

۲۳۱

الف درست

ب درست

۲۳۲

الف ۱- انگیزه نداشتن اعضای جامعه برای تشکیل خانواده و حفظ آن ۲- ترجیح زندگی مجردی بر زندگی خانوادگی

ب

تعارض فرهنگی

۲۳۳ اگر ریشه این بحران از پدر و مادر باشد، دامنه آن زیاد وسیع نیست؛ اما اگر عواملی مثل جامعه و تبلیغات و فرهنگ‌های متعارض جامعه دلیل اصلی این بحران باشد، می‌تواند در سطح جامعه نیز اتفاق بیفتد.

۲۳۴ به علت درونی، یعنی کاستی‌ها و بن‌بست‌های موجود در یک فرهنگ

۲۳۵ جهان اجتماعی خودباخته، ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد بنابراین نه می‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم ببخشد یا گسترش دهد و نه می‌تواند آن را رها کند و از آن بگذرد و به جهان اجتماعی دیگری که مبهوت و مقهور آن شده است، ملحق شود. از اینجا رانده و از آنجا مانده.

۲۳۶ به دلیل اهمیتی که اسلام برای عقل و عقلانیت قائل است، جهان اسلام در مواجهه با فرهنگ یونان و روم، تنها عناصر عقلی این دو فرهنگ را اخذ کرد و عناصر اساطیری و مشرکانه آنها را نپذیرفت.

۲۳۷ الف) ۴- فرهنگ

ب) ۵- عقاید و ارزش‌ها

پ) ۱- تعارض فرهنگی

ت) ۳- خودباختگی فرهنگی

۲۳۸ عناصر فرهنگی را بدون تحقیق و گزینش و به صورت تقلیدی فرامی‌گیرد.

۲۳۹ جهان اجتماعی خودباخته، به روش تقلیدی عمل می‌کند و ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد.

۲۴۰ جهان اجتماعی هنگامی به دادوستد می‌پردازد که اعضای آن، به‌طور فعال و خلاق بر اساس نیازها، مشکلات و مسائل خود، با جهان اجتماعی دیگر رویارو شوند.

۲۴۱ جهان اسلام در رویارویی با فرهنگ‌های دیگر، زمینه تحولات هویتی آنها را پدید آورد.

۲۴۲ بسیاری از فرهنگ‌ها همانند مصر و ایران و ... در تعامل با جهان اسلام، عقاید و ارزش‌های توحیدی آن را پذیرفتند و به آن ملحق شدند.

۲۴۳ اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر، بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، دادوستد فرهنگی بر لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند.

۲۴۴ حفظ هویت فرهنگی

۲۴۵ این روابط گاهی در محدودهٔ هنجارها و نمادها یا در شیوه‌های زندگی و گاهی در سطح عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی است.

۲۴۶ عادی - متداول

۲۴۷ آگاهی، اعمال انسان را به کنش تبدیل می‌کند و ناآگاهی، کارهای انسان را در حد رفتارهایی در بعد حیوانی نگه می‌دارد که فقط به محرک‌های محیطی واکنش نشان می‌دهند. جوامع غیرغربی، باید از فرهنگ و گذشته و از توانایی‌های خود به‌طور کامل آگاهی داشته باشند، هرچه سطح آگاهی افراد یک جامعه از خود و داشته‌هایشان بیشتر باشد، تعامل سالم‌تری با غرب خواهد داشت و کمتر دچار غرب‌زدگی و خودباختگی می‌شوند.

۲۴۸ دو بار - الف) جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی، پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی و پذیرش برخی لایه‌های آن، بدون اینکه به جهان اسلام بپیوندد، دچار تحولات هویتی شد.

ب) این جهان بار دیگر با عبور از عقاید و ارزش‌های مسیحیت قرون وسطی، به عقاید و ارزش‌های دنیوی و سکولار روی آورد و هویت جدیدی پیدا کرد.

۲۴۹ انسانی که به خودآگاهی می‌رسد، خویش و جهان را آیات و نشانه‌های خداوند می‌یابد و همواره انیس و همنشین خداوند است.

۲۵۰ از نظر قرآن کریم، انسان هنگامی به شناخت حقیقت خود و جهان می‌رسد که با نگاه توحیدی به خود و جهان بنگرد.

۲۵۱ فراموشی انسان

۲۵۲ جهان‌های اجتماعی که بر اساس فطرت انسان شکل نگرفته‌اند و از عقاید و ارزش‌های حق برخوردار نیستند، مانع از آن می‌شوند که انسان‌ها به شناخت و تفسیری صحیح از عالم و آدم برسند.

۲۵۳ اگر عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی، مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود، آن جهان دچار از خودبیگانگی حقیقی (فطری) می‌شود.

۲۵۴ اگر جهان اجتماعی فرهنگ تاریخی خود را فراموش کند، دچار از خودبیگانگی تاریخی می‌شود.

۲۵۵ از خودبیگانگی فرهنگی دو معنای متفاوت دارد:

از خودبیگانگی تاریخی و از خودبیگانگی حقیقی (فطری)

۲۵۶ ممکن است جهان‌های اجتماعی دچار از خودبیگانگی شوند که به آن «از خودبیگانگی فرهنگی» گفته می‌شود.

۲۵۷ در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست، بلکه سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود.

۲۵۸ مستشرقان

۲۵۹ جهان غرب

۲۶۰ هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام، هویتی توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بود.

۲۶۱ افراد معمولاً خودشان را با ویژگی‌هایی مانند: قد، قیافه، پوشش، شغل، ثروت، قدرت، تبار خانوادگی، مهارت، علاقه، هنر، دانش، خلق، ایمان، اعتقاد و ... می‌شناسند و به دیگران معرفی می‌کنند.

۲۶۲

الف درست

ب نادرست، انقلاب اسلامی ایران موجب گردید تا اسلام به‌عنوان یک قطب فرهنگی جدید در جهان مطرح شود.

۲۶۳ غرب‌زدگی: جلال آل احمد

بازگشت به خویشتن: علی شریعتی

خدمات متقابل اسلام و ایران: مرتضی مطهری

فطرت: مرتضی مطهری

۲۶۴

مراحل تاریخی	پیش از اسلام	بعد از ورود اسلام به ایران	در نخستین رویارویی‌ها با غرب	بعد از پیروزی انقلاب اسلامی
هویت	توحیدی و دینی اما آمیخته با اساطیر	توحیدی	سکولار و دنیوی	بازگشت به خویشتن الهی و توحیدی

۲۶۵ نماد هویت جهان اسلام

۲۶۶ تأمل – بازبینی

۲۶۷ سکولاریسم – دنیوی‌شدن

۲۶۸ حیات معنوی اسلام

۲۶۹ مستقل – اثرگذار – فعال

۲۷۰ جامعه ایران به رهبری امام خمینی (ره) و با استفاده از آموزه‌های قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام، به هویت اسلامی خود بازگشت.

۲۷۱ خیر، بلکه بازگشت به خویشتن الهی و توحیدی بود.

۲۷۲ بازگشت ایران به اسلام

۲۷۳ در ظاهر، حجاب پوشیدگی برای زن است، اما در حقیقت نمادی از تکلیف‌مداری و خداخواهی است. همچنین به نوعی اعلام برتری حکم دینی بر توافقات اجتماعی و هنجارهای دنیوی جهان غرب است. به عبارت دیگر با نفی الگوی ارائه‌شده از زن توسط نظام غربی، نماد اسلام‌خواهی و استکبارستیزی است. طبیعی است نظام غرب که فرهنگ برهنگی و تنزل جایگاه زن و تظاهرات ظاهری آن را ارائه می‌کند با حجاب زن مسلمان خلع سلاح و تضعیف می‌شود.

۲۷۴ مشروعیت حقیقی

۲۷۵ با بازگشت به هویت اسلامی خود

۲۷۶

الف نادرست – مشروعیت به این معناست که قدرت بر اساس یک نظام عقیدتی و ارزشی خاص اعمال شود.

ب درست

۲۷۷ حق و باطل بودن

۲۷۸ هنجاری که قدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد، تبعیت از قدرت هم از روی احساس رضایت باشد، اقتداری غیرمشروع شکل می‌گیرد.

۲۷۹ تهدید – ترس – میل درونی

۲۸۰ در لیبرال دموکراسی حضور مردم براساس اراده و خواست افراد برای رسیدن به اهداف دنیوی است، زیرا لیبرال دموکراسی حکومتی دنیوی و سکولار است و هیچ حقیقتی را که مستقل از خواست مردم باشد به رسمیت نمی‌شناسد. اما در جمهوری اسلامی، قوانین و مقررات با خواست مردم و براساس احکام الهی و اسلامی تعیین می‌گردند. در این نظام، از یک سو مردم در نظام سیاسی به رسمیت شناخته می‌شوند و از سوی دیگر، فعالیت آنها براساس عقاید و ارزش‌های اسلامی سازمان پیدا می‌کند.

۲۸۱ مسئولیت متقابل امت و امام

۲۸۲ مدینه فاضله – مدینه جاهلی

۲۸۳ هویتی

۲۸۴ جمعیت – اقتصاد

۲۸۵ اقتصاد امروز ما، محصول رویدادهای گذشته و عملکرد کنونی ماست.

۲۸۶ کاهش بیش از حد و کم سابقه رشد سالانه جمعیت، زمینه تغییر سیاست‌های جمعیتی را فراهم آورد.

۲۸۷ ایران ما در دو برهه زمانی، سیاست‌های کاهش جمعیت را اجرا کرد. از سال ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۷ – از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۹۰

۲۸۸ سیاست‌های جمعیتی

۲۸۹ ممکن است در مواقعی اختلال در نهاد خانواده، جهان اجتماعی را با کاهش جمعیت مواجه کند.

۲۹۰ کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی می‌تواند زمینه‌ساز بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر باشد.

۲۹۱ لازمۀ تحقق این هدف، داشتن جمعیت مناسب است.

۲۹۲ اعضای جهان اجتماعی

۲۹۳ فرهنگ – معانی

۲۹۴ گسترش جهان اجتماعی با گسترش فرهنگ و معانی آن صورت می‌گیرد.

۲۹۵ در صورت نبود یا کمبود اعضای جامعه، بسیاری از فعالیتهای اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی بر زمین می‌ماند.

۲۹۶ کنش‌های اجتماعی

۲۹۷ ایران اسلامی، آرمان بازسازی هویت اقتصادی خود را با اجرای قانون اساسی و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی تعقیب می‌کند.

۲۹۸ فرصت‌ها: این سرمایه می‌تواند به انواع دارایی‌ها و ثروت‌ها مانند منابع و کارخانجات تولیدی مختلف تبدیل شود.

محدودیت‌ها: داشتن نفت می‌تواند اقتصادی وابسته ایجاد کند که رشد و افول آن به قیمت و درآمد نفتی وابسته شود.

۲۹۹ کشف نفت و سرمایه‌های حاصل از فروش نفت به خارجیان

۳۰۰ گزینه «ب»

